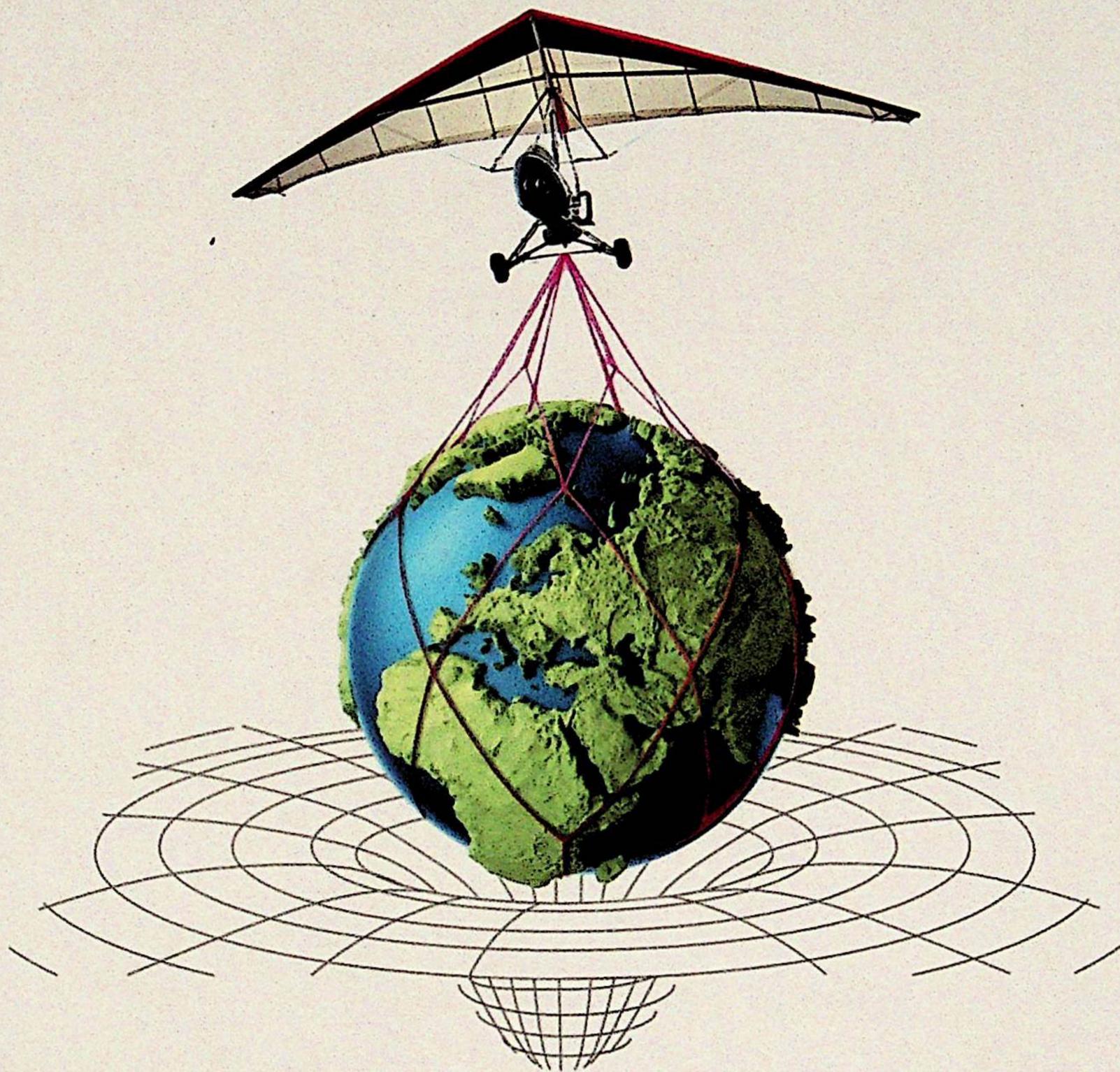

Р 1572567

МІЖНАРОДНИЙ БЕСТСЕЛЕР

САФІ БАКАЛ

ШАЛЕНІ ЗАДУМИ

*Як розвивати божевільні ідеї,
що вирішують хід воєн, зцілюють хвороби
та перетворюють цілі галузі*

ВИДАВНИЦТВО

ФАБУЛА

#PRO

У своїй книжці «Шалені задуми» фізик та підприємець Сафі Бакал розкриває читачам дивовижний новий підхід до сприйняття групової поведінки, який піддає сумнівам усі наші попередні уявлення щодо розвитку радикальних проривів у науці й промисловості.

Спираючись на наукові принципи явища фазового переходу, Бакал пояснює, чому команди, компанії та будь-які інші групи певного призначення можуть раптово змінювати свою поведінку від прийняття нових несамовитих ідей до рішучого їх відторгнення, так само як текуча вода може перетворюватися на твердий лід.

Використовуючи приклади, що варіюються від поширення лісових пожеж до полювання на терористів у соцмережах, та принагідно розповідаючи історії про злодіїв, геніїв та королів, Бакал демонструє, як саме ця нова наукова сфера може допомогти нам розуміти причини поведінки компаній та занепаду імперій. «Шалені задуми» перетворюють ці знання на уроки для творчих спеціалістів, підприємців та інших далекоглядних людей у всіх сферах нашого життя.

Зміст

Передмова	11
Вступ	14

ЧАСТИНА ПЕРША: ТВОРЦІ УДАЧІ

1. Як шалені задуми здобули перемогу у війні	28
<i>Життя на межі</i>	
«Дорчестер»...29 ♦ Як не слід вести війну...32 ♦ Насування бурі...34 ♦	
Життя за температури 32° за Фаренгейтом...36 ♦ Бійня...40 ♦	
По одному...43 ♦ Безмежний фронтір...46 ♦ Вісім Нобелівських премій...48 ♦	
<i>Правила Буша—Вейла...50</i>	
2. Дивовижна крихкість шалених задумів	58
<i>Акіра Ендо та скам'янілі серця</i>	
Три смерті...58 ♦ Гриби не тікають...61 ♦ Урятований курми...63 ♦	
«Збіг» на 90 мільярдів доларів...67 ♦ Стріли в задю...71 ♦	
<i>Висновки щодо дивовижної крихкості...73</i>	
3. Два типи шалених задумів: Трип проти Крендела	80
<i>Реактивні двигуни проти системи лояльності</i>	
Два типи...81 ♦ Джей-Ті та Крендо...84 ♦ Пирогова промисловість:	
коротка інтерлюдія...87 ♦ Джей-Ті та Лінді...90 ♦ Небезпечний почесний	
цикл...95 ♦ Війни, шалені задуми та годинники із зозулями...99 ♦	
Реактивна епоха...104 ♦ Іще один поворот...109 ♦	
<i>Стежте за своїми уразливими місцями...111</i>	

4. **Едвін Ленд та Пастка Мойсея**..... 114
Коли лідери самотійно розвивають святі шалені задуми
 Втеча Гана Соло...115 ♦ Рибка, що зникає...118 ♦ Від золотих рибок до смартфонів...120 ♦ Від мистецтва до війни...122 ♦
 Очевидне запитання...126 ♦ *Polavision*...131 ♦ Фотони, електрони та Річард Ніксон...134 ♦
Закоханість...139
5. **Уникнення Пастки Мойсея** 144
Баз і Вуді рятують Boeing 747, придумують iPhone та пояснюють принципи системного типу мислення
 Вісім мегабайтів сексуального задоволення...145 ♦ Мойсей подвоює сили...147 ♦ Ісаак Ньютон проти Стіва Джобса: коротка інтерлюдія...150 ♦
 Світ майбутнього...153 ♦ Від Туббі до комп'ютера PIC...155 ♦
 Роль пожежного гідранта...159 ♦ Баз і Вуді рятують ситуацію...161 ♦
 Фільми та медичні препарати: коротка інтерлюдія...162 ♦
 Утримання рівноваги між «гидкими дитинчатами» і «чудовиськом»...164 ♦
 Як перемагати у шахах...167 ♦ Рятувальні операції...172 ♦
Перші три правила...174

ЧАСТИНА ДРУГА: МЕХАНІЗМ РАПТОВИХ ЗМІН

- ІНТЕРЛЮДІЯ. Важливість емерджентності** 180
6. **Фазові переходи, частина I: шлюб, лісові пожежі й терористи** 187
Коли поступові зміни призводять до раптових перетворень
 Джейн Остін, фізик...190 ♦ Фазові діаграми...192 ♦ Від респіраторів до лісових пожеж...196 ♦ Як подавати речі просто...200 ♦
 Шість ступенів Кевіна Цвіркуна...203 ♦ Сила «хвоста»...207 ♦
 Коли тероризм стає вірусним...210 ♦
Мікроскопічне перетягування каната...215
7. **Фазові переходи, частина II: магічне число 150** .....
Чому розмір має значення
 Мормони, вбивства і мавпи...216 ♦ Невидима сокира...221 ♦
 Перетягування каната...224 ♦ Магічне число...230 ♦

8. Четверте правило..... 235

Збільшуйте магічне число

Мережа DARPA...236 ♦ Гігантський ядерний супозиторій...239 ♦

Шість ступенів червоних повітряних куль...242 ♦ Проблема

із зубною пастою...249 ♦ Проблема з розриванням...251 ♦

Підсумок: збільшення магічного числа...260 ♦

POSTSCRIPT: від Нобелівських премій та спонукань до розвитку шалених задумів...261

ЧАСТИНА ТРЕТЯ: БАТЬКО УСІХ ШАЛЕНИХ ЗАДУМІВ

9. Чому світ розмовляє англійською мовою..... 266

Питання Нідгема...266 ♦ Інкубатори шалених задумів

у промисловості та історії...269 ♦ Вісім хвилин, які змінили світ...270 ♦

Три умови середовища для розвитку шалених задумів...274 ♦

Фільми...276 ♦ Лікарські препарати...279 ♦ Доля імперій...285 ♦

Підтримання життя шалених задумів...288 ♦ Чому Англія?...291

ПІСЛЯМОВА. Шалені задуми проти підричних інновацій..... 296

Шалені задуми (сьогодні) проти підричних інновацій (у минулому)...297 ♦

Транзистор...297 ♦ Пошук в інтернеті...298 ♦ *Walmart*...298 ♦

ІКЕА...299 ♦ Правда про розроблення лікарських препаратів...300 ♦

Використовуйте поняття «підричних інновацій» для аналізу історії;
розвивайте шалені задуми для перевірки переконань...302

Слово подяки 303

Словник спеціальних термінів..... 306

Додаток А. Підсумок: правила Буша—Вейла 310

Додаток Б. Інноваційне рівняння 318

Власники авторських прав на ілюстрації в книжці..... 322

Перелік використаних джерел..... 324

Примітки 338

Алфавітний покажчик 355

Про автора..... 364

Більше схвальних відгуків на «Шалені задуми»..... 365